

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІКРО ТА МАКРОЕКОНОМІКА»

Компонента освітньої програми – *обов'язкова* (5 кредитів)

Освітньо-професійна програма	Менеджмент туристичної індустрії
Спеціальність	D3 Менеджмент
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Клевчик Леонід Леонідович – кандидат економічних наук, асистент кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування https://ecoman.chnu.edu.ua/kafedra/kolektyv/klevchik-leonid-leonidovych/
Контактний тел.	+380501723253
E-mail:	l.klevchik@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=221
Консультації	понеділок та вівторок з 13:00 до 15:00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Мікро та макроекономіка» – це навчальна дисципліна, що вивчає закономірності функціонування економічних систем на рівні окремих економічних суб'єктів та національної економіки в цілому. У межах дисципліни студенти досліджують поведінку споживачів і виробників, механізми формування попиту та пропозиції, ціноутворення і розподілу обмежених ресурсів, а також основні макроекономічні процеси та показники.

Курс охоплює аналіз валового внутрішнього продукту, інфляції, безробіття, економічних циклів, економічного зростання, а також інструментів фіскальної та монетарної політики держави. Вивчення дисципліни сприяє формуванню економічного мислення, розвитку аналітичних навичок і здатності застосовувати економічні моделі та показники для обґрунтування управлінських і господарських рішень у сучасних соціально-економічних умовах.

Мета навчальної дисципліни: полягає у формуванні в здобувачів вищої освіти системних теоретичних знань і практичних навичок щодо функціонування економічних процесів та механізмів на мікро- і макrorівнях, закономірностей поведінки економічних суб'єктів, формування попиту і пропозиції, ціноутворення, розподілу та використання ресурсів, а також аналізу макроекономічних показників і державної економічної політики з метою обґрунтування ефективних управлінських рішень у сучасних умовах господарювання.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ТА ВЗАЄМОДІЇ ПОПИТУ І ПРОПОЗИЦІЇ	
Тема 1	Предмет і метод мікроекономіки
Тема 2	Корисність економічного блага. Економічний вибір
Тема 3	Аналіз поведінки споживача
Тема 4	Попит та пропозиція
Тема 5	Теорія еластичності
Тема 6	Витрати виробництва
МОДУЛЬ 2. МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ ТА МАКРОЕКОНОМІЧНА ДИНАМІКА	
Тема 7	Макроекономічні показники в системі національних рахунків
Тема 8	Споживання, заощадження та інвестиції
Тема 9	Фіскальна та монетарна політики держави
Тема 10	Циклічні коливання та економічне зростання
Тема 11	Інфляція та антиінфляційна політика
Тема 12	Безробіття та політика зайнятості

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Мікро та макроекономіка» використовуються сучасні та інноваційні освітні технології, що спрямовані на формування економічного мислення, аналітичних навичок і практичних умінь застосування економічних знань у реальних умовах господарювання, зокрема:

- цифрові освітні платформи (Google Classroom, Moodle) — забезпечують організацію навчального процесу, доступ до навчальних матеріалів, виконання та оцінювання індивідуальних і групових завдань, а також сприяють прозорості та системності контролю результатів навчання;
- лекція-візуалізація – викладач використовує графіки, схеми, економічні моделі, діаграми попиту і пропозиції, макроекономічні індикатори та статистичні дані для наочного пояснення мікро- та макроекономічних процесів;
- проблемна лекція – студенти залучаються до аналізу проблемних економічних ситуацій, таких як вибір споживача за обмежених ресурсів, ринкова нерівновага, інфляційні процеси або бюджетний дефіцит, з метою пошуку обґрунтованих економічних рішень;
- семінар-дискусія – передбачає обговорення актуальних економічних проблем, впливу державної політики на ринки, соціально-економічних наслідків безробіття, інфляції та економічного зростання;
- Case study (аналіз ситуативних завдань) – студенти аналізують практичні кейси з діяльності підприємств, ринків і національної економіки, моделюють поведінку економічних суб'єктів та оцінюють наслідки управлінських і макроекономічних рішень;
- використання економічних моделей і розрахункових завдань – сприяє формуванню навичок кількісного аналізу, інтерпретації економічних показників і прогнозування економічних процесів;
- елементи цифрової грамотності та роботи з відкритими даними – студенти вчаться використовувати офіційні статистичні джерела, бази даних і економічні індикатори для аналізу мікро- та макроекономічної інформації;

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Навчальний матеріал розподілено за 2-ма модулями. Максимальна оцінка за кожний модуль складає 30 балів.

Поточний контроль: усне та письмове опитування, тестування, есе, презентація результатів виконання індивідуальних завдань (творчих, розрахункових, аналітичних), модульні контрольні роботи.

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- фронтальне опитування;
- індивідуальне опитування;
- есе;
- розв'язування практичних ситуацій;
- тестування.

Підсумковий контроль – екзамен.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

Оцінювання знань студента під час практичних занять та виконання завдань самостійної роботи проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології для розв'язання проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни «Мікро та макроекономіка»;

- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- застосування аналітичних підходів.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf> ;

✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/hkzbr1b2/polozhennia-pro-vyavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chnu-2025.pdf>.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Сторінка курсу в Moodle: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=221>

1. Антохов А.А., Клевчik Л.Л., Лусте О.О. Управління змінами: навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т. імені Юрія Федьковича. 2022. 208с. [URL: https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/4336](https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/4336)

2. Антохов А.А., Запухляк В.М., Клевчik Л.Л. Просторовий контекст розвитку та управління технолого-сингулярних регіональних економічних систем в Україні. Економіка та держава. 2021. № 3. С.34-39. [URL: http://www.economy.in.ua/?op=1&z=4880&i=5](http://www.economy.in.ua/?op=1&z=4880&i=5)

3. Бажал Ю. М. Макроекономіка. Конспект лекцій : навч. посіб. / Ю.М. Бажал. Національний університет «Києво-Могилянська академія». Київ : НаУКМА, 2024. 41 с. [URL: https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/8fa5f779-1cab-4805-b95d-514053627aaa/content](https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/8fa5f779-1cab-4805-b95d-514053627aaa/content)

4. Базилінська О. Я. Макроекономіка. 2-ге видання. Навчальний посібник. Центр учбової літератури. 2022. 448 с. [URL: https://inpleno.com.ua/product/315100-Makroekonomika-2-ge-vidannya-Navchalniy-posibnik-rekomendovano-MONUkrayini-Bazilinska-O-YA-TSentr-uchbovoyi-literaturi.html?srsId=AfmBOoq-3GuzO8zCbp4QDJ_KNDILGFgAZ4-mFSZPBy1ST2ECIWFe18v](https://inpleno.com.ua/product/315100-Makroekonomika-2-ge-vidannya-Navchalniy-posibnik-rekomendovano-MONUkrayini-Bazilinska-O-YA-TSentr-uchbovoyi-literaturi.html?srsId=AfmBOoq-3GuzO8zCbp4QDJ_KNDILGFgAZ4-mFSZPBy1ST2ECIWFe18v)

5. Білецька Л.В. Характеристики Економічна теорія: політекономія, мікроекономіка, макроекономіка. 2-ге видання. К: Центр навчальної літератури (ЦУЛ). 2019. 664 с. [URL: https://knushop.com.ua/books?product_id=1156&mfp=16avtor%5B%D0%91%D1%96%D0%BB%D0%B5%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%9B.%D0%92.%5D&srsId=AfmBOopG87TJiF9IWctLSmTve4jv4BuqVjboe_uJlk70gX7Lz8s2wG3](https://knushop.com.ua/books?product_id=1156&mfp=16avtor%5B%D0%91%D1%96%D0%BB%D0%B5%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%9B.%D0%92.%5D&srsId=AfmBOopG87TJiF9IWctLSmTve4jv4BuqVjboe_uJlk70gX7Lz8s2wG3)

6. Базилінська О. Я. Мікроекономіка. 3-те видання. Навчальний посібник. Центр учбової літератури. 2022. 352 с. [URL: https://knushop.com.ua/index.php?route=product/product&product_id=1510&srsId=AfmBOopVOvRB2o8g3h9bSZCzmFNN7NQVPa4nRGy75nRzUvuRJK1LiQY](https://knushop.com.ua/index.php?route=product/product&product_id=1510&srsId=AfmBOopVOvRB2o8g3h9bSZCzmFNN7NQVPa4nRGy75nRzUvuRJK1LiQY)

7. Білецька Л.В. Характеристики Економічна теорія: політекономія, мікроекономіка, макроекономіка. 2-ге видання. К: Центр навчальної літератури (ЦУЛ). 2019. 664 с. [URL: https://knushop.com.ua/books?product_id=1156&mfp=16avtor%5B%D0%91%D1%96%D0%BB%D0%B5%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%9B.%D0%92.%5D&srsId=AfmBOopG87TJiF9IWctLSmTve4jv4BuqVjboe_uJlk70gX7Lz8s2wG3](https://knushop.com.ua/books?product_id=1156&mfp=16avtor%5B%D0%91%D1%96%D0%BB%D0%B5%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%9B.%D0%92.%5D&srsId=AfmBOopG87TJiF9IWctLSmTve4jv4BuqVjboe_uJlk70gX7Lz8s2wG3)

8. Галушка З.І., Бойда С.В., Клевчik Л.Л. Мікро- та Макроекономіка: теорія і практика: підручник. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. Чернівці, 2024. 277 с. [URL: https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/10752](https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/10752)

9. Галушка З., Запухляк В., Клевчik Л., Лусте О., Сторощук Б. Вплив господарського менталітету на соціально-економічний розвиток. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики. Том 1, № 42. 2022. С. 283-292. [URL: https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3670/3481](https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3670/3481)

10. Гронтковська Г., Косік А. Макроекономіка. Навчальний посібник для студентів. Київ: Центр учбової літератури. 2021. 672 с. URL: <https://book-ye.com.ua/catalog/ekonomika/makroekonomika-navchalnyj-posibnyk-dlya-studentiv/?srsltid=AfmBOoqQY5lkzFoenOEV727fUIN6ooG5sJy0CEYqLon0gQ97eWSAYwV4>
11. Мікроекономіка: підручник / За заг. ред. А.І. Ігнатюк. Київ: Видавництво Ліра-К, 2023. 420 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/373901251_MIKROEKONOMIKA
12. Каменева Н.М., Косич М.В., Александрова О.Ю. Мікроекономіка: Навч. посібник. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 305 с. URL: <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/8611/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>
13. Kyfyak, V., Kindzerskyi, V., Todoriuk, S., Klevchik, L., & Luste, O. (2024). The role of economics and management in the development of sustainable business models of agricultural enterprises. *Scientific Horizons*, 27(6), 152-162. URL: <https://www.scopus.com/sourceid/21101062495>
14. Кібік О. М., Редіна Є. В., Хаймінова Ю. В., Котлубай В. О., Примаченко І. Ф., Калмикова Н. Ю. Макроекономіка. Мікроекономіка : практикум. Одеса, 2020. 76 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/items/2ec7680b-5853-4e72-b0c7-c435109de3d6>
15. Лисюк В.С. Макроекономіка : практикум : навч. посібник / В.С. Лисюк, Т.П. Лисюк. Львів : Новий Світ-2000, 2020. 353с. URL: <https://mybook.biz.ua/ua/makroekonomika-1817/makroekonomika-praktikum-navchalniy-posibnik-rek-mon-ukraini/>

Покликання на робочу програму навчальної дисципліни